

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

HERCVLEIS MANIBVS DANT LYDÆ PENSÆ PVELLA
IMPERIVM DOMINÆ FERT DEVS ILLE SVÆ
SIC CAPIT INGENTIS ANIMOS DAMNOSA VOLVPTAS
FORTIAQVE ENERVAT PECTORA MOLLIS AMOR.

1537
1537

Móda a oděv doby renesance

*III. ročník odborné konference
Historie odívání v českých zemích*

19. října 2017, 9–18 hodin

Konferenční sál č. 206 Akademie věd ČR

Národní 3, Praha 1

Rok
renesanční
šlechty

Móda a oděv doby renesance

konference se koná v rámci Roku renesanční šlechty

pořádá Národní památkový ústav,
územní odborné pracoviště středních Čech v Praze
ve spolupráci s Knihovnou AV ČR, v. v. i.

Termín: 19. října 2017, 9–18 hodin

Místo konání: Konferenční sál č. 206 Akademie věd ČR, Národní 3, Praha 1

Téma a cíl konference

Období renesance bylo dobou velkých změn ve všech oblastech lidského života. Zámořské objevy, střet s cizími zeměmi a kulturami, příliv drahých kovů na jedné straně a na straně druhé zhoršování evropského podnebí, turecká ofenziva ve východní a jižní Evropě, nástup reformace a změny na politické mapě Evropy – to vše znamenalo rozvrat starých hodnot a strach z neznáma, stejně jako nadšení pro novinky a nebývalou touhu po poznání všech tajemství světa. Střetávání tradic a změn ovlivnilo architekturu, umění, literaturu i rodící se vědu a nemohlo zůstat bez vlivu na vnímání lidského těla, jeho krásy ani oděvu.

V našich zemích bylo renesanční období časem hledání mírového soužití různých protestantských věroučných systémů s katolicismem po krvavém střetu husitské revoluce. České království se v této době ve velké míře otvíralo Evropě jako součást mnohonárodnostních monarchií nejprve jagellonské a poté habsburské. Čeští šlechtici se střetávali s odlišnými kulturami západní a jižní Evropy na kavalírských cestách i v diplomatických poselstvích; navazovali kontakty s Orientem na bojištích tureckých válek i během diplomatických jednání se zástupci Vysoké porty. Praha se naposledy stala sídlem římského císaře a centrem Evropy, kam přicházela poselstva z nejrůznějších krajů a zprostředkovávala Čechům novinky politické i módní. Bylo to také období velkého rozmachu českých měst, která se po husitských válkách těšila značnému politickému vlivu a zažívala hospodářskou konjunkturu. Nově nabytá moc i bohatství se odrazily v nádheře renesančních domů, novém luxusním vybavení i módním oděvu podle západních vzorů.

Na připravované konferenci chceme sledovat vznik renesančního oděvu u nás, jeho šíření a rozkvět, proměny módních vzorů i jejich zánik a přeměnu v módu barokní. **Proto volíme široké časové rozpětí od nástupu Jagellonců na český trůn až po dobu třicetileté války.** Chceme sledovat přijímání zahraničních novinek ve špičkách české společnosti šlechtické i měšťanské, jejich proměnu a při-způsobování domácímu vkusu i mísení vlivů z jižní, západní a východní Evropy, které bylo pro dané období typické. Chtěli bychom sledovat odraz dobové módy ve výtvarném umění: malbě i sochařství, v portrétu i žánrových výjevech. Rádi bychom upozornili na význam znalosti módních proměn na dataci a určení provenience uměleckých děl. Z této doby se také již zachovaly textilie uložené ve sbírkách hradů a zámků NPÚ i v muzeích, také jejich zkoumání a prezentaci bychom rádi věnovali pozornost, stejně jako bychom chtěli přispět k poznání provenience či výrobních technik těchto textilií.

Oděv je však také tématem historickým: textilní řemesla a obchod s textilem, oděvními doplňky i celými oděvy byly jedním z hybatelů raně novověkého hospodářství napříč celou Evropou. Sledování obchodních cest, po nichž k nám tyto předměty proudily, popř. jejich výroba v našich zemích a její vliv na hospodářský rozvoj jednotlivých regionů je tedy dalším významným okruhem zkoumání.

Módní oděv měl však ve své době i velký symbolický význam: byl znakem společenského postavení a prestiže nejen svou nádherou, ale zejména svou rolí v jemném předivu dobové etikety. Způsob nakládání s oděvem, jeho úprava na těle, způsob pohybu, držení těla a celkové společenské chování mělo značný význam pro utváření společenských hierarchií a začleňování jednotlivce do jejich vazeb. Tyto drobné nuance zůstávají dodnes zachyceny nejen v dobových literárních pramenech, ale také na portrétech a žánrových výjevech. Schopnost je rozklíčovat může do značné míry přispět k porozumění uměleckému dílu, stejně jako k lepšímu pochopení každodenního života tehdejších elit.

Módní oděv renesance ale neovlivnil pouze odívání špiček společnosti, zasáhl i do odívání venkovského lidu a některé jeho součástky či výzdobné techniky se dodnes zakonzervovaly v lidovém kroji. Jejich poznání, vývoj, hodnocení a prezentace na zachovaných krojových součástkách je dalším velkým tématem.

Cílem organizátorů je vytvořit prostor pro diskuzi odborníků z řad historiků, archeologů, památkářů, etnografů i historiků umění, aby vznikla plodná debata dotýkající se pokud možno všech aspektů renesančního oděvu v Čechách.

Organizační informace

Konferenční poplatek: 500 Kč

Poplatek zahrnuje účast na konferenci, drobné pohoštění, konferenční materiály a sborník z minulé konference.

Dovolujeme si požádat, aby byl poplatek zaplacen předem do 15. září 2017 na účet 210008-60039011/0710, variabilním symbolem je telefonní číslo, které uvedete na přihlášce.

Potvrzení o zaplacení Vám bude předáno na mail uvedený na přihlášce.

Informace pro přednášející

K dispozici pro přednášející bude notebook a dataprojektor s promítacím plátnem. Maximální délka referátu je stanovena na 15+5 minut (15 minut referát, 5 minut diskuse).

V odůvodněných případech lze s organizátory konference předjednat prodloužení časového prostoru. Přednášející neplatí konferenční poplatek.

Přihlášku referátu s krátkou anotací příspěvku, prosíme, zašlete nejpozději do 30. 6. 2017 na adresu: konference-npu-sc@seznam.cz

Přihlášeným účastníkům bude před konferencí rozeslán program a podrobnější informace.

Přihlášky na konferenci

Přihláška je ke stažení na www.pruzkumypamatek.cz a www.pamatkysc.cz nebo na <https://www.npu.cz/cs/uop-stredni-cechy/prednasky-a-vystavy/odborna-konference-2017>

Dotazy:

PhDr. Olga Klapetková, 274 008 283

Šárka Krabcová, 274 008 154 (fakturace, potvrzení, platby)

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ
STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE**

**KNIHOVNA
—
AKADEMIE VĚD ČR**